

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
568-23

meddelad i Stockholm den 3 maj 2024

KLAGANDE

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

MOTPART

AA

Ombud: Förbundsjurist Markus Sjöstedt
Unionen
105 32 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 6 december 2022 i mål nr 6656-21

SAKEN

Avstängning från arbetslöshetsersättning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Arbetslöshetsersättning ska ge den enskilde ett skydd vid ofrivillig arbetslöshet. Den som själv försätter sig i arbetslöshet utan giltig anledning kan stängas av från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar. En giltig anledning att lämna ett arbete är att den sökande av hälsoskäl inte kan återgå vare sig till sitt tidigare arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren.
2. AA arbetade sedan 2014 heltid som säljare på ett bilföretag. Från februari 2018 var hon sjukskriven och fick sjukpenning från Försäkringskassan. Företaget gjorde i februari 2019 en omplaceringsutredning men fann att det inte fanns andra tjänster inom företaget som hon skulle klara av. I november 2019 beslutade Försäkringskassan att AA inte längre hade rätt till sjukpenning. Då hon varken kunde fortsätta att få sjukpenning eller återgå i tjänst hos bilföretaget sade hon upp sig från sin anställning med sista anställningsdag den 31 december 2019.
3. Unionens arbetslöshetskassa beslutade, såvitt är aktuellt nu, att stänga av AA i 45 ersättningsdagar från och med den 1 januari 2020 eftersom hon inte hade haft en giltig anledning att lämna sin anställning. Som skäl för beslutet angavs följande. Av den medicinska utredningen framgår att AA har haft hälsobesvär sedan flera år, redan innan sin anställning som säljare. Intygen styrker inte att arbetet skulle ha varit olämpligt för henne eller att hon inte kan återgå till arbete hos arbetsgivaren. Det finns inte något läkarintyg som är utfärdat före anställningens upphörande som anger att arbetet är olämpligt på grund av hälsoskäl eller att hon har uppmanats av en läkare att säga upp sig.
4. AA överklagade till Förvaltningsrätten i Malmö som avlog överklagandet såvitt avsåg avstängning från arbetslöshetsersättning.

5. AA överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Göteborg. Kammarrätten upphävde underinstansernas avgöranden i de delar som avsåg avstängning från arbetslöshetsersättning.
6. Kammarrätten uttalade att det inte fanns något författningsstöd för att ställa upp som formkrav att det av läkarintyg ska framgå att den enskilde har uppmanats av läkare att säga upp sig. Inte heller innehöll de relevanta bestämmelserna något krav på att de symptom som den enskilde uppvisar måste vara direkt orsakade av arbetet. Däremot måste hindret enligt kammarrätten anses ha en viss varaktighet. Kammarrätten bedömde att AAs hälsoskäl var styrkta genom läkarintyg utfärdade innan anställningen upphörde och att hon av hälsoskäl inte kunde återgå vare sig till sitt tidigare arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren inom en överskådlig framtid.

YRKANDEN M.M.

7. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* yrkar att kammarrättens dom ska upphävas och att förvaltningsrättens dom ska fastställas i den del som rör avstängning från arbetslöshetsersättning samt anför följande.
8. I praxis har det uppställts ett krav på att det av läkarintyget ska framgå att den arbetslöse uppmanats av läkare att lämna arbetet. Bedömningen av om giltig anledning finns ska göras mot bakgrund av vad som allmänt anses vara godtagbara skäl för att lämna en anställning och efter en sammanvägning av förhållandena i det enskilda fallet. Skäl som tidigare godtagits har rört förhållanden som har att göra med arbetet och arbetsplatsen och som den enskilde inte kan påverka. AAs ohälsa synes ha haft sin främsta orsak i andra förhållanden. Hon har inte uppmanats av läkare att säga upp sig och det har inte funnits omständigheter i övrigt som styrker att det funnits giltiga skäl för henne att lämna arbetet.

9. AA anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

10. I 43 b § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring finns bestämmelser om sanktioner då den sökande orsakar arbetslösheten. Enligt första stycket 1 ska en sökande stängas av från rätt till ersättning i 45 ersättningsdagar, om han eller hon utan giltig anledning lämnat sitt arbete.
11. Av 19 c § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring framgår att en giltig anledning att lämna ett arbete enligt 43 b § 1 lagen om arbetslöshetsförsäkring är att en sökande av hälsoskäl inte kan återgå vare sig till tidigare arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren. Hälsoskälerna ska vara styrkta genom ett läkarintyg som utfärdats innan anställningen upphör.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. När en person lämnar sin anställning på egen begäran är huvudregeln enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring att personen stängs av från rätt till ersättning från arbetslöshetskassan i 45 dagar. Genom bestämmelsen om giltig anledning har en ventil införts som ger en person möjlighet att säga upp sig utan att stängas av från rätten till ersättning. Vad som kan utgöra giltig anledning anges inte i lagtexten.
13. Av motivuttalanden framgår följande. Bedömningen av vad som utgör en giltig anledning för att sluta ett arbete på egen begäran är restriktiv. Vad som främst godkänns är dokumenterade hälsoskäl. Även andra skäl godkänns, såsom då arbetstagaren har valt att sluta på grund av mobbning eller någon annan

liknande behandling, om de är dokumenterade eller kan styrkas på annat sätt (prop. 1999/2000:139 s. 57).

14. I 19 c § förordningen om arbetslöshetsförsäkring anges under vilka förutsättningar hälsoskäl kan utgöra en giltig anledning att lämna arbetet och hur den sökande ska styrka detta. Vad som krävs är att den sökande ska kunna visa att han eller hon på grund av hälsoskäl inte kan återgå till tidigare arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren och att hälsoskälerna ska vara styrkta genom ett läkarintyg som har utfärdats innan anställningen upphörde. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening får det vidare anses ligga i sakens natur att hindret måste bedömas ha en viss varaktighet.
15. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen gör gällande att det därutöver krävs dels att en läkare ska ha uppmanat den enskilde att sluta sitt arbete, dels att ohälsan har orsakats av eller kan knytas till arbetet eller arbetsplatsen.
16. I likhet med kammarrätten anser Högsta förvaltningsdomstolen emellertid att den aktuella förordningsregleringen har getts en sådan utformning att den måste uppfattas som uttömmande. Något författningsstöd för att ställa upp krav på att den sökande ska ha blivit uppmanad av en läkare att lämna sitt arbete eller att det måste finnas ett samband mellan arbetet och hälsoskälerna finns således inte. Inte heller framgår det av förarbetsuttalanden att lagstiftarens avsikt skulle ha varit att det skulle ställas upp några krav av det slaget. Det är därmed tillräckligt att kraven enligt förordningen om arbetslöshetsförsäkring är uppfyllda.
17. Av utredningen i målet framgår att AA har varit sjuk en längre tid och att det är oklart när hon kan återgå till sitt arbete. Det framgår också att möjligheterna till omplacering har utretts. Hennes hälsoskäl är styrkta genom ett läkarintyg som hade utfärdats innan anställningen upphörde. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening är det därmed visat att AA av

hälsoskäl inte kan återgå vare sig till tidigare arbete eller till annat arbete hos arbetsgivaren. Hon har således haft giltig anledning att lämna sitt arbete.

18. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens överklagande ska alltså avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Per Classon, Petter Asp, Marie Jönsson och Magnus Medin.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Hedvig Areskoug.